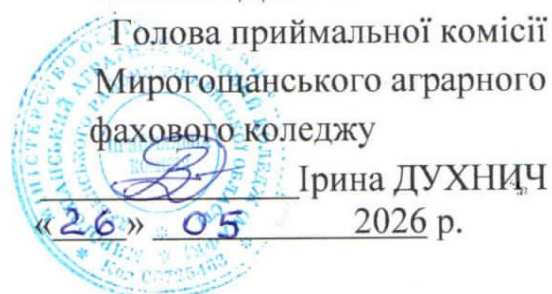

Міністерство освіти і науки України
Мирогощанський аграрний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

ПРОГРАМА
співбесіди з української мови для вступників на
основі освітньо-кваліфікаційного
рівня - кваліфікованого робітника

Розглянуто на засіданні
педагогічної ради і рекомендовано
до затвердження

Протокол №5 від 26 травня 2026 року

Мирогоща 2026

Програма співбесіди з української мови для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня – кваліфікованого робітника

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Співбесіда з абітурієнтами проводиться з метою виявлення загальних знань з української мови, перевірки рівня мовленнєвих умінь і навичок. Програму вступних випробувань з української мови для абітурієнтів на основі освітньо-кваліфікаційного рівня – кваліфікованого робітника розроблено з урахуванням вимог Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови на 2025 рік, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. №696.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Розвиток мовлення».

Програма співбесіди складається з трьох розділів.

Перший з них містить перелік основних тем та понять з української мови, якими повинен володіти вступник.

У другому розділі вказано вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з української мови.

У третьому розділі наведено критерії оцінювання відповіді на співбесіді з української мови та літератури.

I. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ТЕМ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й.

Вступник повинен вміти:

Визначати в словах голосні, тверді і м'які, дзвінкі й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й.

2. Орфоепія

Відображення вимови голосних (наголошених і не наголошених) через фонетичну транскрипцію.

Відображення вимови приголосних звуків:

1) [дж], [дз];

2) [г];

3) [ж], [ч], [ш], [дж];

- 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення);
- 5) м'яких приголосних;
- 6) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом.

Вступник повинен вміти:

Визначати особливості вимови голосних і приголосних звуків, наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм

3. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми (відповідно до словника фразеологізмів за підручниками рівня «стандарт»).

Вступник повинен вміти:

Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативнодоцільно використовувати їх у мовленні.

4. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати вивчені орфограми й пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.

5. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення.

Вступник повинен вміти:

Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні.

6. Морфологія

6.1.Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінки іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями.

6.2.Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати прикметники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; розрізняти основні способи творення відносних і присвійних прикметників; відмінювати прикметники; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових.

6.3.Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) один, одна;
- 2) два, три, чотири;
- 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;
- 4) сорок, дев'яносто, сто;
- 5) двісті – дев'ятсот;
- 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд;
- 7) збірні;
- 8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізнити правильні форми числівників від помилкових; добирати потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників зіменниками.

6.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи творення та відмінювання займенників; відрізнити правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні.

6.5. Дієслово, дієприкметник, дієприслівник

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот.

Безособові форми на -но, -то. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, використовувати один час і спосіб у значенні іншого; основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; відрізнити правильні форми дієслів від помилкових. Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізнити їх від дієприслівників), визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; відрізнити правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні.

6.6.Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати прислівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння та основні способи творення прислівників; відрізнати правильні форми прислівників від помилкових; добирати та використовувати прислівники у реченнях.

6.7.Службові частини мови (прийменники, сполучники, частки)

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати форми прийменників у мовленні. Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні. Розпізнавати частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно використовувати частки в мовленні.

6.8.Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати вигуки, визначати групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно використовувати вигуки в мовленні.

7. Синтаксис

7.1.Словосполучення

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Словосполучення непоширені й поширені.

Вступник повинен вміти:

Розрізнати словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; визначати головне й залежне слово в підрядному

словосполученні; визначати поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова.

7.2.Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Вступник повинен вміти:

Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання.

7.2.1. Просте двоскладне речення

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

Вступник повинен вміти:

Визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення.

7.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати види другорядних членів та їхні типи й різновиди, визначати способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті.

7.2.3. Односкладні речення

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення зголовним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові

знаки в односкладному реченні.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативнодоцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.

7.2.4. Просте ускладнене речення

Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки з односкладними членами.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

7.2.5. Складне речення

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- інтонація й сполучники або сполучні слова;
- інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно розставляти розділові знаки, будувати схему такого речення

7.2.5.1. Складносурядне речення

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості мовленні.

7.2.5.2. Складнопідрядне речення

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).

Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, відображати її в схемі складнопідрядного речення; визначати основні види підрядних речень, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування.

7.2.5.3. Безсполучникове складне речення

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати безсполучникові складні речення; визначати смислові відношення між їхніми частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безсполучникових складних речень; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні. Визначати структуру складних речень з різними видами сполучниковою безсполучниковою зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні.

7.3.Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Вступник повинен вміти

Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалогом.

8. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції. Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.

9. Розвиток мовлення

Вступник повинен:

Мати загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність,

комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення .

Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично оцінювати прочитане. Аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів. Будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети.

II. ВИМОГИ ЩОДО ЗНАТЬ І ВМІНЬ АБІТУРІЄНТА

Абітурієнти, які проходять співбесіду, **повинні:**

1. Знати фонетичні явища (розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, їх характеристику, ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків).

2. Знати основні орфограми (розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами):

- велика літера, власні імена;
- правопис прізвищ, географічних назв;
- правопис префіксів, суфіксів;
- уживання м'якого знака, апострофа;
- подвоєння букв і спрощення в групах приголосних;
- ненаголошені е, и, чергування голосних;
- чергування приголосних звуків;
- правопис відмінкових закінчень;
- правопис особових форм дієслів;
- правопис числівників і зв'язок їх з іменниками;
- правопис прислівників;
- правопис прийменників, сполучників, часток.

3. Відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів.

4. Пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів.

5. Розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль.

6. Знати правила пунктуації (основні пунктограми):

- крапки в кінці речень;
- знак оклику, знак питання;
- коми в простому реченні: при звертанні; вставних словах; однорідних

членах; при повторенні; після стверджувальних і заперечних слів; при порівняльних зворотах; відокремлених членах;

- коми в складному (складносурядному, складнопідрядному, безсполучниковому) реченні;

- крапка з комою між частинами складного речення, між поширеними однорідними членами у простому реченні;

- двокрапка в простому реченні після узагальнюючого слова перед однорідними членами; у безсполучниковому складному реченні; при прямій мові після слів автора;

- тире в простому реченні: між підметом та присудком; у неповному реченні; після однорідних членів перед узагальнюючим словом; для виділення вставних конструкцій.

- тире в складному (складносурядному, складнопідрядному, безсполучниковому) реченні;

7. Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;

8. Розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них.

Абітурієнт повинен уміти:

- у завданнях знаходити й виправляти орфографічні та пунктуаційні помилки на вивчені правила;

- правильно виконувати зазначені завдання відповідно до програм співбесіди.

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК АБІТУРІЄНТА

При оцінюванні відповідей до уваги беруть такі критерії:

- рівень засвоєння орфографічних, граматичних, лексичних, стилістичних умінь і навичок;

- комунікативні вміння (уміння сприймати, відтворювати, створювати усні висловлювання).

Слід враховувати мовленнєве оформлення відповіді: правильну будову речень, зв'язність, логічність, послідовність викладу, використання багатств лексики.

Критерії оцінювання підготовленості вступників з української мови

Бали	Рівні підготовленості
1	Абітурієнт демонструє незнання програмового матеріалу, допускає у формулюванні визначень і правил помилки, що спотворюють їх зміст.
2	Абітурієнт фрагментарно відтворює незначну частину програмового матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, має здатність до елементарного викладу думки.

3	Вступник не володіє мовознавчою термінологією. Допущені помилки у визначенні понять, висвітленні основних положень, які не виправлені після зауваження викладача.
4	Абітурієнт з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал. Його репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, не відзначаються послідовністю, доказовістю.
5	Абітурієнт відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило. Вступник знає близько половини навчального матеріалу.
6	Абітурієнт виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь не підтверджена прикладами з орфографії чи пунктуації. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
7	Абітурієнт правильно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні правила, вміє наводити лише окремі власні приклади на підтвердження певних думок.
8	Абітурієнт допускає один-два недоліки при висвітленні основного змісту питань, які усунені після зауваження викладача. Демонструє усвідомлений, обґрунтований виклад основних понять питання з наведенням доречних прикладів.
9	Абітурієнт добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях. Вступник допускає помилку або більше двох недоліків при висвітленні питань, які легко виправлені після зауваження викладача.
10	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності. Абітурієнт у повному обсязі дає відповіді на питання, але допускає мінімальні неточності у визначенні мовних понять.
11	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник безпомилково відповідає на усі визначені та додаткові питання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці.
12	Абітурієнт ґрунтовно й повно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок.

Список рекомендованої літератури:

Підручники

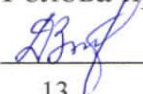
1. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту) : підручник для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти . – К.: Грамота, 2018. -208 с.
2. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту) : підручник для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти . – К.: Грамота, 2019. -208 с.
3. Глазова О.П. Українська мова: підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. /О.П. Глазова. — К.; Видавничий дім «Освіта», 2013. - 272с.
4. Глазова О. Рідна мова: Підручник для 6 класів загальноосвітніх навчальних закладів /О. Глазова, Ю. Кузнецов.- Київ: Педагогічна преса, 2006. - 290 с.
5. Глазова О., Кузнецов Ю. Рідна мова: Підручник для 7-го класу.- К.: Зодіак-ЕКО, 2007. -288 с.
6. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підручн. для 11 кл.. Рівень стандарту. - К. «Генеза», 2010. – 255 с.
7. Заболотний О., Заболотний В. Українська мова: Підручник для 10-го класу загальноосвіт. навч. закл. /О. Заболотний, В. Заболотний. - К.: Генеза, 2010. - 220с.
8. Пентилюк М.І. Рідна мова: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. /М.І. Пентилюк, І.В. Гайдаєнко, А. І. Ляшкевич, С. А. Мельчук; за заг. ред. М.І. Пентилюк. - К.: Освіта, 2008.- 272 с.
9. Пентилюк М.І. Українська мова 11 клас. / Пентилюк М.І., Горошкіна О.М., Попова Л.О. - К.: Освіта, 2011. - 210 с.

Посібники

1. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. І частина. - К.: Грамота, 2011. - 552с.
2. Гуйванюк К.В. Українська мова. Тести. 5 - 12 класи: Посібник/ К.В. Гуйванюк, В.Є. Бузинська, О.В. Кардащук, О.В. Кульбабська, К.О. Руснак, Л.М. Томусняк. - К.: Видавничий центр «Академія», 2007. -376 с.
3. Зубков М.Г. Українська мова: Універсальний довідник. - 6-те вид., доп. -Х.:ВД «ШКОЛА», 2009. - 512 с.
4. Терещенко В.М. Українська мова та література. Навчально-практичний довідник/В.М. Терещенко. - Х.: Торсінг плюс, 2012. - 384 с.
5. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови: модульний курс. Навчальний посібник. - К: Вища школа, 2006. – 326 с.
6. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2006.-254 с.

Розглянуто на засіданні предметної
екзаменаційної комісії з української мови
Протокол №1 від «25» травня 2026 р.

Голова предметної екзаменаційної комісії

 Віра ДЕКЕР